Kommers på Fisketorget

Ur Taimo Tents fotoalbum har Lysekilspoatens redaktion valt ut några bilder, som de bett mig kommentera Såvitt jag kan se, härstammar bilderna från den likstrandska samlingen, som turligt nog räddades undan förödelsen, då doktor Nilssons hus vid Stora Torget (Kungstorget) brann Annandag Jul 1966.

I stort format, upptryckt av Carlaförlaget, finns den bild tillgänglig, som vi visar här. Fotot uppges vara taget 1933, och det kan nog stämma. Här ser vi kommersen i full gång på Fisketorget (Rosviks Torg), där folk från Södra Grundsund säljer prima saltfisk. Makrill, långa och kyddebaff (saltad långa-rom) syns i sortimentet, och förmodligen fanns det också lubb. Förutom saltvarorna ser man på borden zinkspänner, flera pengaskrin, en specerivåg, en liten knäppetina och ett besman.

Ordentligt påklädda är människorna, som brukligt var. På vintern var torggummorna nästan klotrunda av alla schalar, koftor och mamelucker. Karlama hade ofta flera par kalsonger,

jägerskjorta, stickad ylleschal (även kallad *mantel*) runt livet, stadiga klädesbyxor, bunntröja och stortröja. — Mannen med skägget är Anton Andersson (även kallad *Attun*). De båda damerna i mitten av bilden är Jenny och Julia Gullman. Längre till höger står Karin Antonsson med stort vitt förkläde. Jag tackar Tore Tobin och Lars Laurell, som står för identifieringen av grundsundsboma. Kunderna med sina svarta hattar och hucklen är nog lysekilsbor, men jag kan tyvärr inte sätta namn på någon av dem. Den läsare, som vet bättre, är välkommen med besked.

De massor av korgar, som syns på bilden, är ett tidstypiskt drag. Före plaståldern fanns det flätade korgar av alla de slag. På fotot ser vi flera avlånga korgar med grov flätning och hel träbotten. En del hade ett enda handtag tvärs över, och de var avsedda att bäras av en person. En sådan korg hade man ofta, när man låg ute på i jorden och småfiskade. Där lade man den rensade fisken, och sedan var det lätt att skölja den. De något större korgarna hade två handtag för att bekvämt kunna bäras mellan två personer. Man gör den reflexionen, att det bars väldigt mycket förr. Det fanns också stora, runda korgar med flätad botten och flätade handtag, ofta förstärkta med ståltråd. De användes mest till koks och ved. De runda korgar, som syns på bilden, är av klenare vidjor och var väldigt lätta. Fisklådor av trä syns av två slag. Dels den gamla rejäla med sinkade hörn och utskurna grepp, dels den modernare, hopspikade lådan. I lådorna bar man den större fisken. De fick också duga att sitta på.

Till vänster i bakgrunden syns en liten bit av Elverkets personal bostad och en större bit av Sveriges Förenades bostadshus. Så ser vi södra gaveln av SFK:s fabriksbyggnad, färdig 1928. Vid Anderssbns brygga ligger en ångare med kranbommen utfälld. Kanske lastar den sten? Henry Jarmell tror, att det är någon av Jonsson & Sternhagens båtar Normandia, Flandria, Burgundia, Ardennia, Wallonia och vad allt de hette, hemma i Göteborg (åtminstone något tidigare hette rederiet Förnyade Ångfartygsaktiebolaget Götha). På en större kopia tycker jag mig faktiskt ana bokstäverna WAL på ångarens babords bog, men det går inte att vara säker. — Mitt eget komihåg från ungefär denna tid rymmer inga namn på varken båtar eller rederier, men gröna bananstockar lossades på ett rullband, och ibland stacks en termometer i en banan för att kolla temperaturen. Det kunde hända, att man fick se underliga spindlar bland bananerna. Det sades, att båtarna kom från Rotterdam, och de tog gatsten i retur.

Anslaget på lyktstolpen bär texten POSTBÅTENS TILLÄGGSPLATS, och mycket riktigt ser vi postbåten TRAFIK av Gåsö förtöjd längst till höger vid kajen.

Arvid Sandell